

מזכירות הממשלה

בלמ"ס

החלטה מספר 41/ב של ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני) מיום 12.10.2022.

קביעת תהליך ומנגנון לבחינת היבטי ביטחון לאומי בהשקעות זרות. 41/ב.

מחליטים, בהמשך להחלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מס' 372/ב מיום 30 באוקטובר 2019 שעניינה "קביעת תהליך ומנגנון לבחינת היבטי ביטחון לאומי בהשקעות זרות" (להלן – **החלטה ב' 372**), תוך הכרה בהיותה של מדינת ישראל בעלת כלכלת שוק מפותחת ופתוחה להשקעות ולתנועות הון זרות ומתוך הבנת חשיבותן של השקעות זרות לקידום הכלכלה הישראלית ושיתופי הפעולה הבין-לאומיים ותפקידן של השקעות זרות במיצוי הפוטנציאל הכלכלי הגלום במשק הישראלי ומתוך הבנת הצורך לתת מענה להיבטי ביטחון לאומי שעלולים להיות רלוונטיים להשקעות אלה:

הגדרות

"גורם זר" – מי שמתקיים לגביו אחד מאלה, לפי העניין:

- (1) לגבי יחיד – הוא אינו אזרח ישראלי או תושב ישראל;
  - (2) לגבי חבר בני אדם – השליטה בו היא בידי מי שאינו אזרח או תושב ישראל או שמי שאינו אזרח או תושב ישראל מחזיק בו לפחות 20% מאמצעי השליטה, ובמקרים חריגים שבהם סברה הוועדה המייעצת כי קיים חשש לפגיעה משמעותית באינטרסים בהיבטי ביטחון לאומי, מי שאינו אזרח או תושב ישראל הוא בעל ענין בו.
- "אמצעי שליטה" ו"שליטה" – כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981;

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999.

"רגולטור" – הגורמים המוסמכים על פי דין להעניק אישור להשקעה זרה בבנק ישראל, רשות ניירות ערך, רשות שוק ההון,

בלמ"ס

ביטוח וחיסכון, משרד האוצר, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד התקשורת ובמשרד האנרגיה, לרבות ברשות הממשלתית למים ולביוב, ברשות החשמל וברשות הגז הטבעי.

"אישור" – היתר שליטה או החזקה, זיכיון, חזקה או רישוי.

"השקעה זרה" – עסקה או פעילות של גורם זר אשר טעונה על-פי דין אישור של רגולטור לצורך ביצועה.

"האינטרסים בהיבטי הביטחון הלאומי" – האינטרסים שיפורטו להלן –

(1) מניעת היווצרות של עמדת השפעה משמעותית של גורם זר על ההשקעה הזרה באופן העלול לפגוע בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה. בבחינת אינטרס זה ניתן יהיה לשקול, בין היתר, את היקף ומאפייני ההשקעות של הגורם הזר בישראל;

(2) מניעת חשיפה או גילוי של מידע שגילוי או חשיפתו לגורם זר עלול לפגוע בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה;

והכול ככל שאלו נוגעים לביטחון הלאומי של מדינת ישראל.

"גורמי הביטחון, החוץ והסייבר" – שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, משרד הביטחון, משרד החוץ ומערך הסייבר הלאומי.

ועדה מייעצת בראשות משרד האוצר

1. במשרד האוצר תפעל ועדה מייעצת לבחינת היבטי ביטחון לאומי בהשקעות זרות בראשות הכלכלנית הראשית במשרד האוצר או נציג בכיר מטעמה ובהשתתפות נציג בכיר מטעם המטה לביטחון לאומי (להלן – המל"ל), נציג בכיר מטעם משרד החוץ ונציג בכיר מטעם משרד הביטחון (להלן – הוועדה המייעצת), אשר תפקידה יהיו כמפורט בסעיפים 3-6 שלהלן.

2. הוועדה תתכנס לבקשת כל אחד מחבריה; החלטות הוועדה המייעצת יתקבלו בהסכמת כלל חבריה.

3. פנייה לוועדה המייעצת בנוגע להשקעה זרה:

בלמ"ס

א. בטרם מתן אישור להשקעה זרה רשאי הרגולטור, לפי שיקול דעתו, בכפוף לסמכותו על פי דין וככל שהוא סבור שמתן האישור להשקעה הזרה עלול לעורר חשש לפגיעה באינטרסים בהיבטי הביטחון הלאומי, לפנות בפנייה מנומקת לוועדה המייעצת לצורך קבלת התייחסותה.

ב. סברה הוועדה המייעצת כי יש חשש לפגיעה משמעותית באינטרסים בהיבטי הביטחון הלאומי רשאית היא לפנות לרגולטור בבקשה שיפנה לוועדה לצורך קבלת התייחסותה ביחס למתן אישור להשקעה זרה. מובהר כי אין בפנייה כאמור של הוועדה המייעצת כדי לחייב את הרגולטור להיענות לפנייה, והנושא נתון לשיקול דעתו.

ג. לטובת בחינה כאמור בסעיף 3(א), הוועדה המייעצת רשאית לפנות לרגולטור או לגורם ממשלתי לפי כל דין, בבקשה לקבל מידע שברשותו ובכלל כך מידע בקשר לתנאי ההשקעה והתקדמות הליך אישורה, אשר נדרש לצורך מילוי תפקידה בגיבוש ההתייחסות בהיבטי הביטחון הלאומי. הגורמים הממשלתיים יעבירו לוועדה את המידע המבוקש על ידיה, בכפוף לכל דין. אופן פניות כאמור בסעיף קטן זה יעוגן בסדרי עבודת הוועדה.

ד. הוועדה המייעצת רשאית לפנות לרגולטור או לגורם ממשלתי רלוונטי בבקשה למסור מידע בדבר השקעות צפויות או מאפייני הענף, הנוגע להשקעה זרה פוטנציאלית לצורך בחינת החששות כאמור בסעיף 3(ב).

4. התייחסות הוועדה המייעצת לפנייה שהתקבלה:

א. הוועדה המייעצת רשאית להעביר לרגולטור שפנה את התייחסותה המנומקת לפנייתו באשר לאינטרסים בהיבטי הביטחון הלאומי הנוגעים לאישור ההשקעה הזרה. ההתייחסות תגובש בכפוף למחויבויותיה הבין-לאומיות של מדינת ישראל ובשים לב להיבטים כלכליים רלוונטיים.

ב. בהיעדר הסכמה בין כלל חברי הוועדה המייעצת, לא תועבר התייחסות לרגולטור.

ג. הוועדה המייעצת תזמין את הרגולטור שפנה להציג לפנייה את התייחסותו, והיא תזמין לדיוניה נציגים מטעם המועצה

בלמ"ס

הלאומית לכלכלה, משרד הכלכלה והתעשייה ומשרד האוצר אשר ישמשו משקיפים בדיוני הוועדה. בנוסף, הוועדה המייעצת רשאית להזמין לדיוניה את מנכ"ל המשרד הרלוונטי, נציגים מטעם גורמי הביטחון, החוץ והסייבר וכן נציגים נוספים מקרב משרדי ממשלה, רשות החברות הממשלתיות וכן רשאית היא להזמין נציגים מקרב חברות ממשלתיות רלוונטיות, בהסכמתן.

ד. הוועדה המייעצת תעביר לרגולטור שפנה את התייחסותה המנומקת בתוך 45 ימים מיום קבלת פנייתו. הוועדה המייעצת רשאית להאריך את מועד העברת התייחסות בחמישה עשר יום נוספים בהודעה מראש לרגולטור. הוועדה המייעצת רשאית להודיע לרגולטור שפנה, בתוך 14 ימים מיום קבלת הפנייה, על כך שאין בכוונתה להעביר התייחסות לפנייתו. למען הסר ספק מובהר כי אין בעצם פניית הרגולטור או פניית הוועדה לפי סעיף קטן 3(ב) ו-1(ג) כדי לעכב את אישור ההשקעה הזרה על-ידי הרגולטור.

ה. הוועדה המייעצת תיחשב כאילו נתנה התייחסות שאין מניעה מבחינתה שהרגולטור שפנה ימשיך בהליכי אישור ההשקעה הזרה אם לא העבירה את התייחסותה עד לתום התקופה האמורה בסעיף קטן (ד) או אם הודיעה שאין בכוונתה להעביר התייחסות כאמור בסעיף קטן (ד).

ו. בכפוף להוראות הדין, חברי הוועדה המייעצת וכן כל הגורמים שנחשפו למידע שהתקבל לטובת או עקב עבודת הוועדה ישמרו על סודיות ולא יעשו שימוש במידע שהתקבל אלא לצורכי עבודת הוועדה, לרבות גיבוש התייחסותה לרגולטור שפנה.

5. כל רגולטור יפנה לוועדה המייעצת בתוך 60 יום ממועד קבלת החלטה זו לצורך היוועצות עמה לגבי התחומים והעניינים שבהם יפנה לוועדה, בשים לב, בין היתר, למנגנונים קיימים נוספים הנוגעים להשקעות זרות ובכפוף לסמכותם לפי דין. יובהר כי הרגולטור יהיה רשאי, בכל עת, בהיוועצות עם הוועדה המייעצת, לבצע שינוי בתחומים ובעניינים שיגובשו. רשימת התחומים והעניינים הללו תועבר לידיעת הקבינט באמצעות הוועדה בתוך 180 יום ממועד קבלת החלטה זו וכן אחת לשנה. בכל מקרה פניית רגולטור לוועדה המייעצת, לרבות בתחומים ובעניינים האמורים תיעשה על פי שיקול דעתו של הרגולטור. יובהר כי אף אם לא נקבעה רשימה כאמור לא יהיה בכך כדי למנוע מרגולטור או מוועדת מכרזים לפנות לוועדה המייעצת.

בלמ"ס

6. על אף האמור בסעיף 3 להחלטה זו, לעניין אישור הניתן בעקבות הליך תחרותי שמקיימת ועדת מכרזים, יחולו הוראות אלה בלבד:

א. במכרזים הנערכים בתחומים ובעניינים שיקבע הרגולטור לפי סעיף 5, תכלול ועדת המכרזים במסמכי המכרז הוראה בדבר אישור המציעים על ידי הרגולטור בהיבטי ביטחון לאומי בשלב המיון המוקדם או בשלב האמור בסעיף קטן (ג)(2).

ב. ועדת המכרזים תפנה לוועדה המייעצת בתחומים ובעניינים שייקבעו לפי סעיף 5, במהלך הליך המיון המוקדם או בטרם אישור שינוי משמעותי בהחזקה באמצעי השליטה בגורם הזר המתמודד במכרז, ככל שנדרש אישור כאמור, לצורך קבלת התייחסותה בכל הנוגע לחשש לפגיעה באינטרסים בהיבטי ביטחון לאומי באישור ההשקעה הזרה; פניית ועדת המכרזים תועבר במקביל גם לידיעת הרגולטור הרלוונטי.

ג. על אף האמור בסעיף קטן (ב), ככל שדרש זאת הרגולטור, ועדת המכרזים תפנה לוועדה המייעצת גם במקרים הבאים:

1. אם מצא הרגולטור, בהתאם להודעה שהעביר לוועדת המכרזים, כי התקיים שינוי נסיבות משמעותי, אשר יש חשש מבוסס שיוביל לפגיעה באינטרסים בהיבטי הביטחון הלאומי, רשאי הוא לפנות לוועדת המכרזים בצירוף חוות דעתו בבקשה כי תפנה לוועדה המייעצת אף לאחר הליך המיון המוקדם;

2. אם לא כלל המכרז הליך מיון מוקדם או אם הפנייה נדרשת לטובת בחינה של אישור נוסף השונה מהאישור שביחס אליו נערך הליך המיון המוקדם – הפנייה תיערך מוקדם ככל הניתן בהליך התחרותי.

ד. סברה הוועדה המייעצת כי התקיימו התנאים האמורים בסעיף 6(ג)(1), רשאית היא לפנות לרגולטור בבקשה שיפנה לוועדת המכרזים בהתאם לסעיף האמור. מובהר כי אין בפנייה כאמור של הוועדה המייעצת כדי לחייב את הרגולטור להיענות לפנייה, והנושא נתון לשיקול דעתו.

ה. יחולו הוראות סעיף 4 להחלטה זו בשינויים אלה:

1. בכל מקום במקום "שפנה" יבוא "הרלוונטי";

בלמ"ס

2. במקום סעיף קטן (ד) יבוא :

"(ד) הוועדה המייעצת תעביר לרגולטור הרלוונטי את התייחסותה המנומקת בתוך 30 ימים מיום קבלת פנייתה. הוועדה המייעצת רשאית להאריך את מועד העברת התייחסות בתקופה שלא תעלה על 15 ימים בהודעה מראש לרגולטור ולוועדת המכרזים. ככל שטרם מועד החלטה זו התחייבה המדינה להחזיר תשובה לבקשה לאישור שינוי בהחזקה תוך פרק זמן מסוים, תשיב בהתאם למועדים כאמור בסעיף זה או עד 14 ימים לכל המאוחר טרם המועד האמור, לפי המוקדם מביניהם. הוועדה המייעצת רשאית להודיע לרגולטור הרלוונטי ולוועדת המכרזים, בתוך 14 ימים מיום קבלת הפנייה, על כך שאין בכוונתה להעביר התייחסות לפנייתה. למען הסר ספק מובהר כי אין בעצם פניית ועדת המכרזים כדי לעכב ההליך המכרזי." ;

3. אחרי סעיף קטן (ו) יבוא :

"ז. הוועדה המייעצת תעביר לרגולטור בעל הסמכות לאשר את ההשקעה הזרה את התייחסותה. הרגולטור הרלוונטי יעביר לוועדת המכרזים את החלטותיו באשר להשפעת שיקולי האינטרסים בהיבטי הביטחון הלאומי על מתן הרישיון בתוך 10 ימים ממועד העברת התייחסות האמורה, ובמקרים שבהם התחייבה להחזיר תשובה לבקשה לאישור שינוי בהחזקה תוך פרק זמן מסוים, בתוך 10 ימים או עד שבוע לכל המאוחר טרם המועד האמור, לפי המוקדם מביניהם. לא העביר הרגולטור את החלטתו בתוך המועדים כאמור, יראו זאת כאילו קבע כי מתן הרישיון לא מעורר קושי בהיבטי ביטחון לאומי."

1. בסעיף זה –

"ועדת מכרזים" – ועדת מכרזים של גוף ממשלתי או כל גורם אחר בגוף ממשלתי המנהל הליך תחרותי שבעקבותיו ניתן אישור על ידי רגולטור בין אם אותה ועדה פועלת מכוח חוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992 ובין אם לאו ;

בלמ"ס

"הליך תחרותי" – לרבות הליך בפטור ממכרז.

7. הוועדה המייעצת תבחן באופן שוטף את אופן יישום החלטה זו על כלל היבטיה ותדווח בכתב לקבינט, אחת לשנה, וכן בכל עת שתידרש לכך על ידי הקבינט, על אודות תוצרי בחינתה, לרבות המלצות, ככל שיידרש, לתיקון ההחלטה וכן על פעילות הוועדה.

8. אגף הכלכלן הראשי ירכז, ככל הניתן, את הנתונים בתחום ההשקעות של גורמים זרים במדינת ישראל, ויעביר לוועדה המייעצת, אחת לשנה ובכפוף לכל דין, סקירה בדבר ההשקעות הזרות שבוצעו במדינת ישראל בשנה שחלפה. לשם כך רשאי יהיה לפנות לגורמים ממשלתיים בבקשה לקבלת נתונים שמצויים ברשותם, ובכלל זה נתונים לגבי מתן אישור להשקעה זרה. נתונים כאמור יועברו לאגף הכלכלן הראשי בכפוף לכל דין.

9. למען הסר ספק מודגש כי אין באמור בהחלטה זו כדי להסמיך רגולטור או כל גורם אחר הפועל מטעמו לשקול שיקולי ביטחון לאומי במקום שבו הסמכות לא ניתנה לו בדין. בנוסף, אין בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכויותיו על-פי דין של הרגולטור שפנה לוועדה המייעצת, לרבות סמכותו לקבל את ההחלטה הסופית בנוגע לאישור השקעה זרה, אף אם ההחלטה עומדת בניגוד להתייחסות הוועדה.

10. המל"ל וגורמי הביטחון, החוץ והסייבר יעבירו לרגולטורים את התייחסויותיהם ביחס לאינטרסים בהיבטי ביטחון לאומי הנוגעים לאישור השקעה זרה באמצעות הוועדה המייעצת בלבד, בהתאם לאמור בהחלטה זו, לרבות לעניין לוחות הזמנים שנקבעו, אלא אם כן קבע ראש הממשלה אחרת בעניין ספציפי. בהמשך להתייחסות הוועדה המייעצת ובכפוף לכל דין, יהיו גורמי הביטחון, החוץ והסייבר רשאים לבוא בדברים עם הרגולטור לטובת יישום התייחסות זו.

11. אין בהחלטה זו כדי לגרוע מתחומי האחריות על-פי דין של משרד האוצר בנוגע להשקעות זרות במדינת ישראל, כדי לגרוע מסמכות הנתונה לגורמי הביטחון, החוץ והסייבר וכן המל"ל לפי כל דין, כדי לגרוע מסמכויות הרגולטורים לפי כל דין או כדי לגרוע מהוראות החלטה מס' מח/6 של ועדת השרים לענייני הפרטה מיום 1.6.2014 שעניינה "נוהל לשיתוף פעולה בין גורמי הביטחון לבין רשות החברות הממשלתיות בתהליך הפרטת חברה ממשלתית".

הסדרת הליך ההיוועצות של המל"ל עם גורמי הביטחון, החוץ והסייבר

בלמ"ס

12. המל"ל ייוועץ עם גורמי הביטחון, החוץ והסייבר לשם גיבוש התייחסותו לפנייה שהתקבלה בוועדה המייעצת בהתאם לסעיף 2 לעיל. הליך היוועצות זה יתנהל כדלקמן:

א. המל"ל יעביר לגורמי הביטחון, החוץ והסייבר, בכפוף לכל דין, את הפנייה שהתקבלה בוועדה המייעצת מהרגולטור.

ב. גורמי הביטחון, החוץ והסייבר יעבירו למל"ל התייחסות כתובה ביחס להיבטי הביטחון הלאומי באשר לנשוא הפנייה בתוך פרק הזמן שיגדיר המל"ל בעת העברת הפנייה.

ג. המל"ל יקיים, במידת הנדרש, דיונים עם גורמי הביטחון, החוץ והסייבר בטרם העברת התייחסותו לוועדה המייעצת.

ד. המל"ל יעביר לוועדה המייעצת את התייחסותו הכתובה והמנומקת, ולבקשת מי מחברי הוועדה אף את ההתייחסויות של שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, משרד החוץ ומערך הסייבר הלאומי, בהתאם לכללי אבטחה וסיווג המידע.

ה. עותק בכתב מהתייחסות המל"ל לוועדה המייעצת יועבר לגורמי הביטחון, החוץ והסייבר.

ו. כל גורם ביטחון, חוץ וסייבר יגדיר איש קשר קבוע מטעמו אשר יהיה אחראי על הליך ההיוועצות מול המל"ל, וכן יקבע נוהלי מידור פנימיים בנוגע לכך.

ז. יובהר כי אין בפרק הזמן הנדרש להיוועצות כאמור בסעיף 10 זה כדי להאריך את פרקי הזמנים שנקצבו בסעיף 3 להעברת התייחסות של הוועדה המייעצת לרגולטור שפנה לוועדה.

המשך עבודת מטה

13. בהמשך להמלצות הדו"ח שהועבר לקבינט על ידי הוועדה המייעצת ביום 2 ביוני 2020 בעניין סמכות הרגולטורים לשקול שיקולי ביטחון לאומי במתן אישורים להשקעות זרות, להנחות את שר האוצר, בשיתוף עם משרד המשפטים, משרד הכלכלה והתעשייה, משרד החוץ, משרד האנרגיה, משרדי הממשלה והרגולטורים הרלוונטיים לקדם תיקון חקיקה לצורך הסדרת סמכות הרגולטור לשקול שיקולי ביטחון לאומי במסגרת קבלת החלטה לאישור השקעה זרה והכול בכפוף

בלמ"ס

למחויבויותיה הבינלאומיות של מדינת ישראל. שר האוצר יפעל לפרסום תזכיר כאמור בתוך 180 יום ממועד החלטה זו.

14. להנחות את משרד האוצר, בתיאום עם רשות החברות הממשלתיות, לבחון מול הגורמים הרלוונטיים, ובכללם, חברות ממשלתיות, רגולטורים ומשרדי הממשלה, את האפשרויות להסדרת יישום החלטה זו ביחס לחברות הממשלתיות, בכפוף לכל דין. להנחות את משרד האוצר, את הרגולטורים ואת יתר הגורמים הרלוונטיים לפעול ליישום החלטה זו ביחס לחברות הממשלתיות, בהתאם לתוצאות הבחינה האמורה ובכפוף לכל דין.

15. להנחות את מנהלת רשות החברות הממשלתיות להביא לידיעת החברות הממשלתיות את הוראות החלטה זו.

16. הממשלה מביאה לפני הרגולטורים את מדיניותה לפיה האינטרסים בהיבטי ביטחון לאומי בתחומים המאוסדרים על ידיהם הם אינטרסים ציבוריים חשובים וחיוניים שנדרש להגן עליהם, ובהתאם לכך סבורה כי על הרגולטורים לשקול אינטרסים אלו בהתאם ובכפוף לסמכותם לפי דין, במסגרת בחינת מתן אישור להשקעה זרה, בין אם פנה הרגולטור לוועדה המייעצת לפי החלטה זו ובין אם לאו.

17. החלטה זו מחליפה את החלטה ב/372.

ההחלטה התקבלה בהתאם לסעיף 38(א) בתקנון לעבודת הממשלה.